

Pinsedag

Salmevalg

Du, som går ud fra den levende Gud, 291

Kom, Gud Helligånd, kom brat, 305

Hør Himmelsus i tredje time, 285

I al sin glans nu stråler solen, 290

Stiftet Guds søn har på jorden et åndeligt rige, 318

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

Judas, ikke Iskariot, sagde til Jesus: ”Herre, hvordan kan det være, at du vil give dig til kende for os, men ikke for verden?” Jesus svarede ham: ”Den, der elsker mig, vil holde fast ved mit ord, og min fader vil elske ham, og vi skal komme til ham og tage bolig hos ham. Den, der ikke elsker mig, holder ikke fast ved mine ord. Og det ord, I hører, er ikke mit, men Faderens, som har sendt mig.

Sådan har jeg talt til jer, mens jeg endnu var hos jer. Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har

sagt til jer. Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst! I har hørt, at jeg har sagt til jer: Jeg går bort, og jeg kommer til jer. Hvis I elskede mig, ville I glæde jer over, at jeg går til Faderen, for Faderen er større end jeg. Nu har jeg sagt det til jer, før det sker, for at I skal tro, når det sker. Jeg skal ikke tale meget med jer mere, for verdens fyrste kommer; og mig kan han intet gøre, men det sker, for at verden skal forstå, at jeg elsker Faderen og gør sådan, som Faderen har påbudt mig. Rejs jer, lad os gå herfra!”

Prædiken

Hvad er det, der samler os? Hvad er det, der giver os en følelse af fællesskab og samhørighed; hvad er det, der får os til at drømme om fred og forsoning; om respekt for hinanden; om kærlighed mellem mennesker og folk; om ligeværd og accept af hinanden, sådan som vi er? Hvad samler os? Er det en fælles drøm? Et fælles sprog? En fælles opgave? En fælles ånd?

Og hvad er det, der splitter os? Hvad er det, der skaber splid og had; hvad er det, der får os til at ønske naboens ulykke; hvad er det, der får os til at forfølge nogle mennesker og afskære andre fra vores fællesskab; hvad er det, der gør, at vi mennesker altid bygger nye mure og højere hække? Hvad splitter os? Er det forskellige drømme og formål? Forskellige sprog? Forskellige forestillinger om, hvad livet er?

Hvad samler os og hvad splitter os? Det spørgsmål, og intet mindre, besvarer dagens bibeltekster. Og bibelteksterne gør mere end blot at besvare spørgsmålet. De beskriver også en kvalitativ forskel på fællesskab; og den kvalitative forskel er faktisk pinsens pointe. Den vil jeg allerede nu afsløre, som den underliggende tanke bag hele prædikenen, og som *den* altafgørende sandhed, der giver hinanden mulighed for at modtage kærligheden i frihed. Pinsens pointe er, at *kun* som os selv kan vi være frit til stede i fællesskabet, og *kun* på grund af Kristus kan vi være os selv i fællesskabet. Eller sagt med andre ord: Pinse er Ånd!

”Se, de er ét folk med samme sprog. Når de begynder at handle sådan, vil intet af det, de planlægger, være umuligt for dem.” Sådan siger Gud i pinsens gammeltestamentlige læsning om Babelstårnet, hvor menneskene beslutter sig for at bygge et tårn, der når helt op til Gud. Det lyder faktisk som en skøn drøm. Menneskene er ét folk med samme sprog, og de kan udrette utrolige ting sammen; det fælles sprog, der er udgangspunktet for fælles forståelse og for at vi kan dele drømme, for at vi kan arbejde sammen, og ikke bliver forvirrede, når andre siger noget; det fælles sprog er udgangspunktet for menneskets succes, for menneskets evne til at gøre drøm til virkelighed. Når blot vi kunne tale sammen, så vi forstod hinanden, når blot vi blev ét folk, med ét fælles mål, med én drøm, der bandt os sammen. Det lyder som en drøm fra 60’erne eller 70’erne: Hele verdens befolkning er ét folk med ét sprog. Det lyder næsten for godt til at være sandt. Er det virkelig muligt for mennesker at samles om sådan en drøm? Men i den gammeltestamentlige tekst er det bestemt ikke positivt ment, når Gud siger sådan: ”Intet vil

være umuligt for dem,” siger Gud. Man kan jo foranlediges til at mene, at Gud blot er ængstelig. Ængstelig for, at menneskene rent faktisk vil lykkes med deres forehavende, bygge et tårn der når helt op til Gud, og dermed få del i den samme magt som Gud. Er Gud virkelig så smålig, at Gud ikke vil dele sin magt med nogen anden. Er det ikke i sidste ende en svag Gud, der ikke kan tåle demokrati i sit rige? Det er en berettiget kritik, så længe vi forestiller os, at vi rent faktisk vil være i stand til at kunne bygge tårnet helt op til Gud; så længe vi forestiller os, at vi rent faktisk vil være i stand til at gennemskue hele skaberværket og hele sandheden.

Problemet er, at menneskene vil være noget andet, end de er. Menneskene er, i fortællingen om Babelstårnet, ikke tilfredse med den tilværelse, de er blevet givet. De vil mere; de vil ikke blot bygge et tårn, der når helt op til Gud, hvad i sig selv jo er både formålsløst og meningsløst – hvad skal man med sådan et tårn, udover at vinde berømmelse? – de vil ikke blot bygge dette tårn, de vil være Gud. De vil have del i Guds magt. De vil være noget

andet, end de er; de vil ikke være sig selv. De ønsker Guds almagt! Og det er nemmere, når man går i takt. Det er både fascinerende og skræmmende, hvad menneskene kan udrette, når de går i takt, når der arbejdes med ét fælles projekt, med ét fælles mål.

Jo, det er fascinerende, hvad mennesket kan udrette sammen. Men også skræmmende, når man forestiller sig den ensrettethed, der ligger bag sådan en udfoldelse. Det kræver nemlig ikke blot fælles sprog. Det kræver også fælles vilje – eller måske snarere én vilje. Er der plads til forskellighed og mangfoldighed i den drøm? Er der plads til at jeg kan være mig selv, med alt det gode og alt det onde, jeg indeholder? Levnes der en plads til dem, der ikke er i stand til at bygge, eller ikke opfylder en funktion i arbejdet mod det fælles mål?

Nej, det er problemet med fortællingen om Babelstårnet. For det første giver Babelstårnet kun skin af at nå helt op til Gud. Gud stiger stadig ned til menneskene; og for det andet fordrer det en helt urimelig grad af ensretning, der

fratager ethvert menneske det unikke; det, der gør, at du er dig, og jeg er mig. Det, der gør os til noget særligt, og det, der gør os forskellige. Og det gælder alle os, der er samlet i kirken i dag, det gælder alle os, der bor her i sognet, i Jylland og i Danmark. Men det gælder også på et højere niveau. Det gælder mellem nationer og folkeslag; forskellige kulturer og sprogområder. De er, ligesom mennesker, unikke og særlige, og de har, ligesom mennesker, alle noget værdifuldt, men også fejl og mangler. Og de folkeslag og kulturer må eksistere side om side, uden at vi skal forsøge at udrydde dem, der er anderledes eller ikke passer ind i det fælles mål, vi har sat for verden.

Når vi læser fortællingen om Babelstårnet, kan vi forstå forskelligheden som et nødvendigt onde. Det er sådan, verden er, og det skaber splid og uenighed, fordi vi ikke helt forstår hinanden. Det ville være meget enklere, hvis vi mindede lidt mere om hinanden.

Men når vi læser fortællingen om pinsen fra Apostlenes Gerninger, så får vi et andet billede af vores forskellighed. Hvor mangfoldigheden og forskelligheden splitter os i fortællingen om Babelstårnet, så forenes menneskene i fortællingen om pinsen *i deres forskellighed. I deres forskellighed* forstår de tilstedeværende, hvad Jesu disciple taler om; de forstår *ikke* lige pludselig det samme sprog, nej!, de forstår Gud på hvert deres sprog. Fra det perspektiv, de anskuer verden fra. Som de mennesker, de nu en gang er, forstår de, at disciplene taler om Guds storværker. Og det gør de ikke, fordi de er blevet tvunget til at lære aramæisk; det gør de, fordi Gud vil, at de skal forstå det.

Gud vil, at de skal forstå det, som dem de er. Budskabet er det samme, og forståelsen binder tilhørerne sammen. Når vi *hører noget sammen*, kommer vi til at *høre sammen!*

I begyndelsen af prædikenen sagde jeg, at Pinsens pointe er, at *kun* som os selv kan vi være frit til stede i

fællesskabet, og kun på grund af Kristus kan vi være os selv i fællesskabet.

Kristus viste os, hvad det vil sige at være os selv, for han elskede os som dem, vi er. Nu er Helligånden kommet. Og Ånden er en rislen ned af ryggen, som vi mærker, når nogen ser os, forstår os og elsker os; Ånden er det øjeblik, vi forstår et andet menneske; Ånden er en varm latter, der besætter hele kroppen, det øjeblik komikken bliver klar for to personer på nøjagtig den samme tid; Ånden er sang med hvert vores næb; Ånden er, at du kommer til dig selv, at jeg kommer til mig selv, og at vi sammen er mere end os.

Helligånden er et ubegribeligt under; vi kalder hende fællesskabets ånd, sandhedens ånd og himmeltolken. Det er gode navne, for Helligånden handler om samvær, erkendelse og forståelse.

Pinsens pointe er, at vi kan forenes i forskellighed, i mangfoldigheden, fordi Guds Ånd, Helligånden, kan forene

os i lovprisning af den Gud, der er til for os. Os alle sammen. Ligegyldigt hvilket sprog vi taler.

Lad os derfor, af vores lungers fulde kraft, efter prædikenen synge ”I al sin glans nu stråler solen!” Og lad os inden da lovprise Gud, som vi gør hver eneste søndag efter prædikenen.